

MRF 2023.318

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse 13. december 2023, j.nr. 20/13117, 20/13118 og 20/13119

Stadfæstet afgørelse om at klassificere rørledning som privat vandløb, da spildevandstekniske anlæg efter nævnets praksis efterfølgende kan udtages af spildevandsplanen, og det ikke var dokumenteret, at vandløbsmyndigheden skulle have forestået den faktiske vedligeholdelse af vandløbet og dermed fraveget udgangspunktet om, at et vandløb anses for privat vandløb, når der ikke foreligger positiv beslutning om at anse vandløbet for offentligt.

Sagen omhandlede klassificering af en rørledning med begyndelsespunkt ved kildevæld og afslutning med udløb i en mølledam i Svendborg som enten ledningsanlæg for spildevand eller rørlagt forløb for et vandløb. I 2014 traf Svendborg Kommune afgørelse om, at rørledningen havde karakter af et rørlagt vandløb. Afgørelsen blev påklaget og ophævet i MAD 2015.340 Nmk, idet sagen var utilstrækkelig oplyst, da det ikke var anført, hvilken funktion rørledningen havde mht., at rørledningen på historiske kort var indtegnet som åbent vandløb, og at rørledningen på et tidspunkt havde været kategoriseret som spildevandsledning på kommunens hjemmeside. Ved afgørelse af 27. november 2019 (j.nr. 19/07199) afviste klagenævnet at genoptage sagen. Herefter traf kommunen den 5. oktober 2020 ny afgørelse, hvor det for kategoriseringen af rørledningen med henvisning til vandløbslovens §§ 1 og 2 blev lagt til grund, at der var tale om et rørlagt vandløb, der i henhold til vandløbslovens § 8 havde karakter af privat vandløb. Det fremgik af afgørelsen, at kort fra 1842 og 1903 anførte et åbent vandløb med samme placering, som placeringen for rørledningen. Endvidere fremgik det, at en TV-inspektion havde vist, at rørledningen var fyldt med vand fra kildevældet ved begyndelsespunktet for rørledningen, og at der kun var ganske få stik på rørledningen. Endvidere fremgik det, at rørledningen ikke var optaget som spildevandsteknisk anlæg i den kommunale spildevandsplan, og at det kommunalt ejede forsyningsselskab havde oplyst, at der ikke blev ledt spildevand til rørledningen. Derudover fremgik det, at rørledningen ikke var optaget som offentligt vandløb, og der forelå ikke regulativ for rørledningen. Afgørelsen blev påklaget af tre bredejere, der gjorde gældende, at der var tale om en ledning for regn- og spildevand, hvor Svendborg Kommune havde vedligeholdelsespligten, herunder at der tidligere havde været tilledning af spildevand til rørledningen, og at kommunen skulle have forestået den faktiske drift og vedligeholdelse af rørledningen. Miljø-

og Fødevarerklagenævnet (formanden) bemærkede, at det på den ene side fremgår af vandløbslovens § 2, stk. 2, at loven finder anvendelse på vandløb, hvis tilstedeværelse flere end en enkelt har interesse i, og at vandløbsloven efter § 2, stk. 1, også finder anvendelse på rørledninger, mens der efter spildevandsbekendtgørelsens § 4, stk. 7, ved spildevandsanlæg forstås åbne og lukkede ledninger, der tjener til afledning af spildevand. Efter denne lovs § 4, stk. 1, forstås der ved spildevand alt vand, der afledes fra bebyggelse og befæstede arealer. Herudover bemærkede nævnet, at eksisterende spildevandsanlæg efter spildevandsbekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 2, skal fremgå af spildevandsplanen, så spildevandsanlæg afgrænses over for vandløb. En rørledning, der er optaget i spildevandsplanen som et spildevandsteknisk anlæg, er dermed ikke omfattet af vandløbslovens regler. Omvendt følger det af nævnets praksis i sag NMK-43-00562 samt ombudsmandens udtalelse i FOB 2018-38, at et spildevandsteknisk anlæg kan udtages af spildevandsplanen, hvorefter rørledningen vil være omfattet af vandløbslovens regler. Nævnet konstaterede, at det på baggrund af den foreliggende TV-inspektion kunne lægges til grund, at rørledningen fandt anvendelse til afledning af overfladevand, da ledningen var fyldt med vand fra kildevældet, og der alene var få stik på rørledningen. Endvidere lagde nævnet til grund, at rørledningen ikke var klassificeret som spildevandsteknisk anlæg i spildevandsplanen, og at det under hensyn til nævnets praksis i øvrigt var uden betydning, hvorvidt rørledningen tidligere havde fremgået af spildevandsplanen, da spildevandsanlæg efterfølgende kan udtages af spildevandsplanen. Vedrørende vedligeholdelsesforpligtelsen bemærkede nævnet, at vedligeholdelsen af offentlige vandløb efter vandløbslovens § 31 påhviler vandløbsmyndigheden, mens vedligeholdelse af private vandløb påhviler bredejerne efter § 35, og hvis der ikke foreligger en positiv beslutning om at optage et vandløb som offentligt, er udgangspunktet, at

der er tale om et privat vandløb. Klassifikationen af vandløb kan dog efter U 2003.1002 H være påvirket af, hvorvidt vandløbsmyndigheden rent faktisk har forestået vedligeholdelse af et privat vandløb, således det ud fra det forvaltningsretlige forventningsprincip kan medføre, at vandløbet anses for et offentligt vandløb. Nævnet fandt imidlertid, at der ikke forelå dokumentation for,

at vandløbsmyndigheden skulle have forestået den faktiske vedligeholdelse af rørledninger. Vedligeholdelsespligten påhvilede derfor bredere ud fra de til enhver tid værende matrikelforhold. På den baggrund stadfæstede nævnet kommunens afgørelse om at anse rørledningen for et privat rørlagt vandløb.

Kommentar: Efter det i afgørelsen oplyste kan det undre, at der ikke er oplysninger om en vandløbsretskendelse i forbindelse med de i afgørelsen omtalte deklARATIONER fra 1940 og 1948 om ret til at oppumpe vand i den tidligere mølledam, da dette må antages at have krævet en afgørelse fra en vandløbsret efter den dagældende vandløbslov, hvilket kunne bidrage til at belyse den retlige status af rørledningen. Men med denne modifikation er afgørelsen i overensstemmelse med ombudsmandens udtalelse i FOB 2018-38, hvor spørgsmålet om tidligere vandløbsretskendelse ligeledes ikke blev behandlet, og der savnes tilsyneladende i mange kommuner kendskab til indholdet af disse afgørelser efter de tidligere gældende vandløbslove.

Stadfæstelse af afgørelse i sag om status og klassifikation af vandløb i Svendborg Kommune

20/13117, 20/13118, 20/13119

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens[1] § 2 samt § 8 og § 9, jf. 80, stk. 1.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Svendborg Kommunes afgørelse af 5. oktober 2020 om at en rørledning beliggende mellem [A1] og den gamle mølledam ved [A2] i Svendborg er et vandløb (Møllebækken), og at vandløbet er et privat vandløb.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolen.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 27. oktober 2020, 29. oktober 2020 og 2. november 2020 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af henholdsvis tre bredejere (klager 1, klager 2 og klager 3). Klager 3 er repræsenteret ved advokat.

Klagerne har navnlig anført, at

- der ikke er tale om et rørlagt vandløb, men derimod en regnvands- og spildevandsledning,
- kommunen er forpligtet til at vedligeholde rørledningen, og
- kommunen har det juridiske ejerskab af rørledningen, hvorfor eventuel vedligeholdelse af rørledningen påhviler Svendborg Kommune.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.4.

2. Sagens oplysninger

2.1 Vandløbet

Sagen angår spørgsmålet om kategorisering af en rørledning mellem ejendommen matr. nr. [M1] Svendborg Markjorder, beliggende [A1], 5700 Svendborg og den gamle mølledam ved [A2] i Svendborg. Rørledningen er ca. 425 meter lang.

Rørledningen er på historiske kort fra 1842 og 1903 indtegnet som et åbent vandløb.

2.2 Den påklagede afgørelse

Svendborg Kommune har den 5. oktober 2020 truffet afgørelse om, at rørledningen beliggende mellem [A1] og den gamle mølledam ved [A2] i Svendborg er et vandløb, der benyttes til afledning af vand (overfladevand og drænvand) og har interesse for flere lodsejere. Afgørelsen er truffet i henhold til vandløbslovens § 1 og § 2. Svendborg Kommune har i afgørelsen lagt vægt på, at rørledningen ikke fremgår af kommunens spildevandskort. I afgørelsen er rørledningens tracé indtegnet på et kort.

I afgørelsen af 5. oktober 2020 har Svendborg Kommune desuden truffet afgørelse om, at rørledningen fortsat er et privat vandløb. Afgørelsen er truffet i henhold til vandløbslovens § 8. Svendborg Kommune har i afgørelsen lagt vægt på, at vandløbet ikke er optaget som offentligt vandløb i Svendborg Kommune.

Svendborg Kommune har desuden anført, at der ikke er tale om en ændring af status af vandløbet, men om en præcisering af vandløbets klassifikation, da vandløbet efter kommunens opfattelse aldrig har været offentligt.

Svendborg Kommune har i afgørelsen henvist til Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis i sagerne NMK-43-00618, NMK-43-00694, NMK-43-00562 samt NMK-43-00712.

Om baggrunden for afgørelsen har kommunen anført, at vandløbet har sit begyndelsespunkt på matr.nr. [M1] Svendborg Markjorder, hvor grundvandet står højt på grund af kildevæld. Videre fremgår, at overfladevandet samles i en faskine, hvorfra det løber videre til det rørlagte vandløb med udløb i mølledammen ved [A2].

Det fremgår desuden, at vandet fra kildevældet i 1800-tallet blev opstuvet i en tidligere mølledam og anvendt til erhverv, og at grundvandet i nyere tid er anvendt til drikkevand. Svendborg Kommune har herudover anført, at den tidligere ejer af matr. nr. [M1], Svendborg Markjorder ved deklARATIONER fra 1940 og 1948 har givet Svendborg Kommune ret til at oppumpe vand i den tidligere mølledam. DeklARATIONERNE fra 1940 og 1948 er vedlagt kommunens afgørelse som bilag.

Svendborg Kommune henviser i afgørelsen til et kort fra 1842, hvoraf det fremgår, at der lå et åbent vandløb ca. samme sted som rørledningen. Der henvises desuden til kort fra 1903, hvoraf der ses et åbent vandløb ca. samme sted som rørledningen. Sidstnævnte kort er vedlagt kommunes afgørelsen som bilag.

Det fremgår af afgørelsen, at vandløbet efter 1903 er blevet rørlagt, men at Svendborg Kommune ikke har kendskab til, hvornår og hvorfor vandløbet er blevet rørlagt.

I afgørelsen har kommunen anført, at rørledningen ikke er et spildevandsteknisk anlæg, da den ikke fremgår af Svendborg Kommunes spildevandsplan 2020-2031 som kloakteknisk anlæg. Kommunen har desuden anført, at rørledningen er beliggende i et fælleskloakeret område, og at der ikke er konstateret tegn på tilkobling af husspildevand til den aktuelle rørledning. Et kortudsnit af kloakeringsforholdene er vedlagt afgørelsen som bilag, hvor fællesledning, regnvandsledning og den omtvistede rørledning er markeret. Det fremgår videre, at Svendborg Vand og Affald til Svendborg Kommune har oplyst, at der ikke ledes spildevand til rørledningen.

Videre fremgår, at Svendborg Kommune har foretaget TV-inspektioner af vandløbet i 2013, 2015 og 2018, som viser, at der er stor vandføring, og at ledningen er fyldt med vand fra kildevældet på matr. nr. [M1], samt at der ses ganske få stik på det rørlagte vandløb.

Kommunen har desuden anført, at vandløbet ikke er optaget som offentligt vandløb i Svendborg Kommune,[4] og at der efter Svendborg Kommunes oplysninger ikke forefindes et regulativ for vandløbet i det gamle Svendborg Kommune hverken i 1983 eller 1994.[5]

2.3 Sagens forhistorie

Svendborg Kommune traf den 8. maj 2014 afgørelse om, at den rørledning, som nærværende klagesag omhandler, var et rørlagt vandløb. Afgørelsen blev påklaget af omboende til det daværende Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet ophævede ved afgørelse af 6. juli 2015[6] Svendborg Kommunes afgørelse af 8. maj 2014 og hjemviste sagen til kommunens fornyede behandling.

Som begrundelse for ophævelsen af afgørelsen anførte klagenævnet, at Svendborg Kommune ikke på et tilstrækkeligt oplyst grundlag havde truffet afgørelse i sagen, idet kommunen ikke havde klarlagt, hvad rørledningen tjener til eller afklaret rørledningens beliggenhed. For så vidt angik spørgsmålet om, hvad rørledningen tjener til, lagde nævnet vægt på, at rørledningen på historiske kort er indtegnet som et åbent vandløb, at rørledningen på et tidspunkt var kategoriseret som en regnvandsledning på kommunens hjemmeside, at der ikke længere ledes vand fra kildevældene til rørledningen og det forhold, at kommunen ikke efter nævnets opfattelse var bekendt med, hvad der ledes til rørledningen. For så vidt angik spørgsmålet om rørledningens beliggenhed lagde nævnet vægt på, at den nøjagtige beliggenhed af vandløbet ikke var kendt.

Natur- og Miljøklagenævnet fandt på den baggrund, at Svendborg Kommunes afgørelse var behæftet med væsentlige mangler, da kommunen ikke i tilstrækkeligt omfang var bekendt med rørledningens beliggenhed, og da der ikke forelå viden om, hvilket formål rørledningen tjener.

Svendborg Kommune anmodede den 24. september 2019 Miljø- og Fødevarerklagenævnet om at genoptage behandlingen af klagesagen vedrørende Svendborg Kommunes afgørelse af 8. maj 2014. Som begrundelse for anmodningen om genoptagelse anførte kommunen navnlig, at klagenævnets afgørelse af 6. juli 2015 ikke var korrekt, da klagenævnet i senere afgørelser havde foretaget en anden vurdering, således at der ikke var grundlag for at kræve en nærmere undersøgelse i den konkrete sag, og at der var foretaget en afkobling af kildevældene, så de ikke længere blev ledt til kloak.

I afgørelse af 27. november 2019[Z] afslog Miljø- og Fødevarerklagenævnet anmodningen om genoptagelse, da klagenævnet fandt, at der med anmodningen om genoptagelse ikke var påpeget væsentlige sagsbehandlingsfejl, eller at der var fremkommet nye retlige forhold, der kunne begrunde, at behandlingen af klagesagen genoptages.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet lagde vægt på, at det forhold, at nævnet i senere konkrete sager har vurderet, at disse sager var tilstrækkeligt oplyst, ikke kan anses for en væsentlig sagsbehandlingsfejl i den konkrete sag, ligesom de anførte sager ikke kan tages som udtryk for en ændring af de retlige forhold med tilbagevirkende kraft. Nævnet anførte desuden, at da Svendborg Kommunes afgørelse er ophævet og hjemvist af nævnet, kan kommunen træffe en ny afgørelse om rørledningens klassificering, hvis kommunen, bl.a. efter frakobling af rørledningen til kloak, finder, at sagen er tilstrækkeligt oplyst i forhold til rørledningens formål og placering.

Endelig bemærkede Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at klagenævnet ikke hermed havde taget stilling til vandløbets klassificering eller til, om der foreligger et tilstrækkeligt grundlag for at træffe afgørelse herom.

2.4 Klagerens indhold

Klager 1 har anført, at klager har boet på [A3], 5700 Svendborg, siden 1998, og at klager aldrig har haft indtrykket af, at den omtvistede rørledning skulle være et privat vandløb. Klager har henvist til, at rørledningen ikke blev omtalt i forbindelse med købet af [A3], og at den heller ikke er tinglyst på ejendommen.

Klager 2 har anført, at der ikke er tale om et rørlagt vandløb, men derimod en regnvands- og spildevandsledning, at Svendborg Kommune de facto har vedligeholdelsesforpligtelsen af rørledningen, at Svendborg Kommune i den forbindelse ikke kan ændre status heraf til skade for lodsejerne, og at Svendborg Kommune har det juridiske ejerskab af rørledningen, hvorfor en eventuel vedligeholdelsesforpligtelse påhviler Svendborg Kommune.

Både klager 1 og klager 2 har desuden henvist til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 6. juli 2016, hvor nævnet ophævede Svendborg Kommunes afgørelse af 8. maj 2014 og hjemviste sagen til fornyet behandling ved kommunen. Afgørelserne er omtalt ovenfor i afsnit 2.3.

Klager 3 har anført, at der ikke er tale om et privat vandløb. Klager 3 har videre anført, at der efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 6. juli 2016, hvor nævnet hjemviste sagen til fornyet behandling i Svendborg Kommune, ikke er fremkommet nye oplysninger i sagen, der giver anledning til at klassificere rørledningen som et privat vandløb.

Klager 3 har herefter fastholdt klagepunkterne fremsat i forbindelse med klagen over Svendborg Kommunes afgørelse af 8. maj 2014, hvoraf bl.a. fremgår, at der ikke er tale om et rørlagt vandløb, men derimod en regnvands- og spildevandsledning. Til støtte herfor har klager anført, at rørledningen gennem mange år har været anvendt til afledning af spildevand og overfladevand. Rørledningen har efter klagers opfattelse derfor karakter af spildevandsledning, og kan ikke klassificeres som et vandløb i henhold til vandløbsloven. Klager har henvist til, at der i en servitut af 25. januar 1904 for en grøft, som efter det af klager oplyste ligger i forbindelse med rørledningen, fremgår, at "den åbne grøft der løber langs "concordias have" bliver på vores regning og foranstaltning at rørlægge og køberen har ret til at lede spildevand til rørledningen." Klager har også henvist til, at der ikke på nogen af de i sagen omhandlede matrikler er nævnt, at der skulle være et vandløb.

Klager 3 har desuden anført, at Svendborg Kommune de facto har vedligeholdelsesforpligtelsen af rørledningen, og at Svendborg Kommune i den forbindelse ikke kan ændre status heraf til skade for lodsejerne. Til støtte herfor har klager henvist til, at kommunen siden nedlægning af rørledningen reelt har forestået kontrol, tilsyn og vedligeholdelse af rørledningen, hvorfor kommunen under alle omstændigheder de facto har overtaget vedligeholdelsesforpligtelsen.

Klager 3 har endelig anført, at Svendborg Kommune har det juridiske ejerskab af rørledningen, hvorfor en eventuel vedligeholdelsesforpligtelse påhviler Svendborg Kommune. Til støtte herfor henviser klager til et kort fra perioden 1914-1951, hvoraf det efter klagers opfattelse fremgår, at kommunen ejer en særskilt matrikel, hvor rørledningen er beliggende. Det er derfor klagers opfattelse, at rørledningen, hvis den måtte blive klassificeret som vandløb, ligger på en særskilt matrikel, som Svendborg Kommune er ejer af.

2.5 Svendborg Kommunes bemærkninger til klagerne

Svendborg Kommune har i bemærkninger af 16. november 2020 til klagerne anført, at kommunen fastholder, at der er tale om et privat rørlagt vandløb. Kommunen har gentaget, at der ikke er tale om ændring af en status, men om en præcisering af vandløbets klassifikation, at vandløbet kommunen bekendt aldrig har været offentligt, at området er fælleskloakeret, og at rørledningen ikke er registreret som spildevands- eller regnvandsledning på kommunens kloakplan.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Om rørledningen er omfattet af *vandløbslovens* regler

Det fremgår af vandløbslovens § 1, stk. 1, at loven tager sigte på, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand.

Omfattet af loven er bl.a. rørledninger og dræn, hvis tilstedeværelse og vedligeholdelse flere end en enkelt har interesse i, jf. lovens § 2.

Miljøbeskyttelsesloven^[8] og bekendtgørelse om spildevandstilladelser mv. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4^[9] (spildevandsbekendtgørelsen) finder anvendelse på alle spildevandsanlæg.

Spildevandsanlæg omfatter åbne som lukkede ledninger og andre anlæg, der tjener til afledning eller behandling af spildevand mv. i forbindelse med udledning til vandløb, søer eller havet, afledning til jorden eller anden form for bortskaffelse, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 7.

Ved spildevand forstås alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1. Begrebet omfatter således husspildevand, spildevand fra erhvervsvirksomheder, herunder kølevand og filterskyllevand samt regnvand

fra tagarealer og befæstede arealer.[10]

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning[11] til betalingsloven[12] skal alle spildevandsanlæg fremgå af kommunens spildevandsplan. Hvis der opstår tvivl om, hvorvidt en ledning eller et anlæg, hvortil der typisk i mange år er ledt spildevand er et spildevandsanlæg, og anlægget ikke fremgår af spildevandsplanen, kan man efter omstændighederne søge efter sognerådsafgørelser, landvæsenskommissionskendelser, øvrige retskendelser og tinglyste dokumenter for ledningen/anlægget for at afklare anlæggets status. Alternativt kan man se i tingbogen, om der skulle være tinglyste dokumenter for de ejendomme, der fysisk er beliggende ved anlægget, eller der tilleder anlægget for at afklare, hvad anlægget i sin tid er etableret som.

Af vejledningen fremgår videre, at det for at kunne administrere lov om betalingsregler for spildevandsanlæg (i dag lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber mv.) korrekt, er påkrævet, at kommunen i spildevandsplanen har afgrænset vandløbene i kommunen i forhold til spildevandsanlæggene. Et vandløb, der ændrer status til et spildevandsanlæg, er ikke længere omfattet af vandløbsloven, men af miljøbeskyttelseslovens regler om spildevandsanlæg.

Et spildevandsanlæg skal fremgå af kommunens spildevandsplan, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32 og spildevandsbekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 2.

Det følger af ovenstående, at spildevandsanlæg skal afgrænses over for vandløb. Vandløb, der er optaget i spildevandsplanen som et spildevandsteknisk anlæg, er ikke omfattet af vandløbslovens regler. En strækning, hvor der løber vand, kan således ikke være et vandløb og et spildevandsanlæg på samme tid.

Det følger herudover af praksis, at et spildevandsanlæg kan udtages af spildevandsplanen og herefter (på ny) omfattes af vandløbsloven.[13]

Miljø- og Fødevarerklagenævnet vurderer, at rørledningen mellem ejendommen matr. nr. [M1] Svendborg Markjorder, beliggende [A1], 5700 Svendborg og den gamle mølledam ved [A2], er omfattet af vandløbslovens regler.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har lagt vægt på at Svendborg Kommune ad flere omgange har foretaget TV-inspektion af rørledningen, og at kommunen i den forbindelse har konstateret, at der er stor vandføring, at ledningen er fyldt med vand fra kildevældet på matr. nr. [M1], og at der ses ganske få stik på det rørlagte vandløb. Nævnet bemærker på den baggrund, at Svendborg Kommune med tilstrækkelig sikkerhed har afdækket, at rørledningen anvendes til afledning af overfladevand.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i tillæg hertil lagt vægt på, at rørledningen ikke er klassificeret som en del af et spildevandsteknisk anlæg, og at den ikke er optaget i Svendborg Kommunes spildevandsplan. Da spildevandsanlæg kan udtages af spildevandsplanen og herefter (på ny) omfattes af vandløbsloven, er det desuden uden betydning for sagen, om rørledningen på et tidspunkt var kategoriseret som en regnvandsledning på kommunens hjemmeside. Det forhold, at vandløbet eventuelt tidligere har fungeret som spildevandsledning kan ikke føre til et andet resultat. Spørgsmålet om en spildevandsplans indhold kan ikke påklages til nævnet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 32, stk. 3.

Spørgsmålet er herefter, om rørledningen er at klassificere som offentlig eller privat, jf. nedenfor.

Om rørledningen er at klassificere som offentlig eller privat

Vandløb opdeles i offentlige og private, hvor offentlige vandløb henregnes til de vandløb, som positivt er optaget af kommunalbestyrelsen som offentlige, jf. lovens § 8 og § 9. Hvis en sådan beslutning ikke foreligger, eller der ikke foreligger dokumentation herfor, er vandløbslovens udgangspunkt, at der er tale om et privat vandløb.

Hvis en vandløbsmyndighed gennem en længere årrække har vedligeholdt et vandløb, kan det ud fra det forvaltningsretlige forventningsprincip føre til, at vandløbet må anses for at være et offentligt vandløb, jf. UfR 2003, side 1002 H.

Vedligeholdelsen af offentlige vandløb påhviler vandløbsmyndigheden, jf. vandløbslovens § 31, mens vedligeholdelse af private vandløb påhviler bredejerne, jf. vandløbslovens § 35, medmindre der er truffet anden bestemmelse fra en taksationsmyndighed i forhold til en økonomisk fordeling af vedligeholdelsesbyrden efter stk. 3, eller hvor vandløbsmyndigheden tidligere har fastsat bestemmelse om vedligeholdelsens omfang og udførelse efter lovens § 36.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at rørledningen mellem ejendommen matr. nr. [M1] Svendborg Markjorder, beliggende [A1], 5700 Svendborg og den gamle mølledam ved [A2], i overensstemmelse med lovens udgangspunkt i § 8, jf. § 9, er et privat vandløb.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har lagt vægt på, at det ikke er dokumenteret, at vandløbet positivt er optaget af kommunen som offentligt. Nævnet har desuden lagt vægt på, at der heller ikke foreligger oplysninger i forhold til kommunens eventuelle vedligehold af vandløbet, der kan medføre, at udgangspunktet om, at der uden en positiv beslutning fra kommunen er tale om et privat vandløb, fraviges.

Pligten til at vedligeholde vandløbet påhviler i medfør af vandløbslovens § 35 derfor bredejerne, medmindre der er truffet anden bestemmelse fra en taksationsmyndighed i forhold til en økonomisk fordeling af vedligeholdelsesbyrden efter stk. 3, eller hvor vandløbsmyndigheden tidligere har fastsat bestemmelse om vedligeholdelsens omfang og udførelse efter lovens § 36.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker i den forbindelse, at det må være de eksisterende matrikelforhold, der til enhver tid er afgørende for, hvem der kan anses for at være bredejere og derved have vedligeholdelsespligten i henhold til vandløbslovens § 35. Det af klager 3 anførte om, at rørledningen tidligere skulle have ligget på en særskilt matrikel, har derfor ikke betydning for denne forpligtelse.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Svendborg Kommunes afgørelse af 5. oktober 2020 om at en rørledning beliggende mellem [A1] og den gamle mølledam ved [A2] i Svendborg er et vandløb (Møllebækken), og at vandløbet er et privat vandløb.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet mv.

[4] <https://drift.kortinfo.net/Map.aspx?Site=Svendborg&Page=Kortopslag&sso=0>
(<https://drift.kortinfo.net/Map.aspx?Site=Svendborg&Page=Kortopslag&sso=0>).

[5] Se også oplysninger på Mit vandløb – digitalt vandløbsregulativ på <https://www.mitvandloeb.dk/#/> (<https://www.mitvandloeb.dk/#/>).

[6] Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 6. juli 2015 i sag NMK-43-00513 (<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/c139a7fd-93e9-4f85-ad30-d5196093dd5f?highlight=NMK-43-00513> (<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/c139a7fd-93e9-4f85-ad30-d5196093dd5f?highlight=NMK-43-00513>)).

[7] Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 27. november 2019 i sag 19/07199 (<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/e8dccda3-5c38-44bf-86f9-a836c72bc74f?highlight=NMK-43-00618#footnote-1> (<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/e8dccda3-5c38-44bf-86f9-a836c72bc74f?highlight=NMK-43-00618#footnote-1>)).

[8] Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 om miljøbeskyttelse.

[9] Bekendtgørelse nr. 1393 af 21. juni 2021 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4.

[10] Jf. pkt. 2.1.1 Spildevandsvejledningen til bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, 2018, <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2018/06/978-87-93710-38-2.pdf> (<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2018/06/978-87-93710-38-2.pdf>).

[11] Jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 3: Betalingsregler for spildevandsanlæg nr. 3, 2001, s. 10.

[12] Lovbekendtgørelse nr. 1775 af 2. september 2021 om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber mv.

[13] Jf. bl.a. Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 24. marts 2017 i sag NMK-43-00562 (<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/e8c91639-4c66-4cf7-b066-6581f36a5160?highlight=NMK-43-00562> (<https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/e8c91639-4c66-4cf7-b066-6581f36a5160?highlight=NMK-43-00562>)) og FOB 2018-38.

Sag:

20/13117,
20/13118, 20/13119

Dato:

13. december 2023.

Emner:

Vandløbsloven (/s...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)
Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)